

**MINISTERUL EDUCAȚIEI,
CULTURII ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățământ

Numele, prenumele elevului

ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ

PRETESTARE
CICLUL LICEAL

Profil real

10 aprilie 2019

Timp alocat: 180 de minute

Rechizite și materiale permise: S L [F X F H U Q H D O D O E D V W U

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Punctaj acumulat _____

SUBIECTUL I (16 puncte)

Studiază sursele și realizează sarcinile propuse.

SURSA A.

”Și plecat-au din Maramureș cu toți tovarășii săi și cu femeile și cu copiii lor peste munți; și tăind pădurile și înlăturând [pietrele], trecut-au munții [Carpați] cu ajutorul lui Dumnezeu; și le-au plăcut locul și s-au așezat acolo și și-au ales dintre dânșii pe un om, cu numele Dragoș, și l-au numit sieși [...] voievod [fiindcă era înțelept]. Și de atunci, s-au început, cu voia lui Dumnezeu, Țara Moldovenească.”

(Din *Cronica anonimă*)

SURSA B.

”Iar în acel timp Bogdan, voievodul românilor din Maramureș, adunând în jurul său pe românii din acel district, trecu [Carpații] pe ascuns în Țara Moldovei, supusă Coroanei Regatului Ungar, și cu toate că a fost lovit de multe ori de armata regelui [Ungariei], sporind mult numărul locuitorilor români, acea țară a crescut devenind un stat.”

(Din *Cronica lui Ioan de Târnave*)

Nr.	Item	Scor	
1	Explică termenul <i>voievod</i> . <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2
2	Precizează, în baza surselor, două etape în constituirea Țării Moldova. <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2
3	Determină, în baza sursei B, raporturile dintre <i>Țara Moldovei și Coroana Regatului Ungar</i> . Argumentează răspunsul. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
4	Compară opiniile autorilor privind rolul românilor din Transilvania în constituirea statelor medievale românești (sursele A și B). Argumentează răspunsul. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
5	Exprimă-ți argumentat opinia cu privire la rolul instituției domnești în obținerea independenței statelor medievale românești. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

SUBIECTUL al II-lea (14 puncte)

Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.

„Suntem independenți; suntem națiune de sine stătătoare [...]. Mai întâi de toate, domnilor, să ne facem întrebarea: ce am fost înainte de declararea rebelului? Fost-am noi independenți față de turci? Fost-am noi provincie turcească? Fost-am noi vasali ai Turciei? Avut-am noi pe sultanul ca suzeran? Străinii au zis aceasta; noi nu am zis-o niciodată. Noi nu am fost vasali. Sultanul nu a fost suzeranul nostru. Însă era ceva. Erau niște legături [...] care erau slabe când românii erau tari; niște legături care erau tari când românii erau slabi.”

(Mihail Kogălniceanu, *Discurs rostit în Adunarea Deputaților, 9 mai 1877*)

Nr.	Item	Scor	
1	Explică statutul <i>națiunii române</i> la data menționată în sursă. <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2	L 0 1 2
2	Determină opinia autorului despre raporturile româno - otomane. Argumentează răspunsul cu trimitere la sursă și la cunoștințele obținute anterior. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
3	Formulează o cauză ce l-a determinat pe Mihail Kogălniceanu să proclame românii ca <i>națiune de sine stătătoare</i> . Argumentează răspunsul cu trimitere la un fapt istoric. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
4	Apreciază rolul lui Mihail Kogălniceanu în istoria românilor. Argumentează răspunsul. <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

SUBIECTUL al III-lea (9 puncte)

Studiază sursa și realizează sarcinile propuse.

”Dacia nu a fost cucerită numai cu armele și nu s-a lăsat impresionată doar de o civilizație materială superioară; Dacia a fost cucerită și de capacitatea de iluminare spirituală a Romei, a fost câștigată de formele occidentale, latine, ale culturii greco-romane [...]. Limba populară (vulgară) vorbită în Dacia nu era o limbă diferită de latina clasică, ci reprezenta un anume stil al acestei limbi; era vorbirea păturilor sociale mijlocii, majoritare, o limbă care reproducea stilul familiar, de conversație.”

(Ioan-Aurel Pop, Thomas Nagler, *Istoria Transilvaniei*)

Nr.	Item	Scor	
		L	L
1	Explică, în baza sursei, un factor care a favorizat <i>iluminarea spirituală a Daciei</i> .	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
2	Formulează, conform modelului propus, două consecințe ale <i>cuceririi Daciei de formele occidentale, latine, ale culturii greco-romane</i> . Argumentează răspunsul. <i>Consecință imediată:</i> _____ <i>Consecință de perspectivă:</i> _____	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
		6	6

SUBIECTUL al IV-lea (25 de puncte)

Studiază sursele A-C.

SURSA A.

„O cortină de fier s-a lăsat asupra Europei de la Stettin, la Marea Baltică, până la Triest, la Marea Adriatică. În spatele acestei cortine au rămas toate capitalele statelor din centrul și estul Europei: Varșovia, Berlin, Praga, Viena, București și Sofia. Toate aceste orașe celebre, precum și populația lor se află în sfera de influență sovietică.”

(**Winston Churchill, discurs rostit la Universitatea din Fulton, martie 1946**)

SURSA B.

„În primii ani de democrație populară, politica externă a României s-a caracterizat printr-o deplină docilitate față de Uniunea Sovietică, satelizarea sa diplomatică fiind totală, ca și a celorlalte țări comuniste frățesti. În februarie 1948, guvernul de la București încheia un tratat de prietenie, colaborare și asistență mutuală valabil pe douăzeci de ani, urmat de înțelegeri asemănătoare cu Bulgaria, Polonia și Ungaria, semnate toate în cursul anului 1948.

În această perioadă, tot ce s-a publicat despre istoria României trecea printr-o aspră cenzură, fiind admise numai scrieri menite să justifice drepturile URSS și să glorifice puterea acaparată de comuniști.”

(**Ion Constantin, Basarabia sub ocupație sovietică de la Stalin la Gorbaciov**)

SURSA C.

„Stalin s-a apucat să recreeze Europa de Est după modelul sovietic, să reproducă istoria, instituțiile și practicile sovietice în fiecare din micile state controlate acum de partide comuniste. Albania, Bulgaria, România, Ungaria, Cehoslovacia, Polonia și Republica Democratică Germană urmau să devină [...] miniature ale Uniunii Sovietice. Fiecare urma să aibă o constituție copiată după cea sovietică (prima a fost adoptată în Bulgaria în decembrie 1947, ultima în Polonia în iulie 1952). Fiecare urma să suporte reforme economice și să adopte planuri cincinale, aliniindu-și instituțiile și practicile cu cele ale Uniunii Sovietice. Fiecare avea să devină un stat polițist după tiparul sovietic. Și fiecare avea să fie condusă de aparatul unui Partid Comunist subordonat (practic, dacă nu teoretic) Partidului Comunist conducător de la Moscova”.

(**Tony Judt, Epoca postbelică. O istorie a Europei după 1945**)

Utilizează sursele și cunoștințele obținute anterior pentru a redacta, în o pagină, un eseu la tema:
Cortina de fier a marcat destinul popoarelor din Europa de Răsărit?

În textul tău:	Scor	
formulează argumente relevante (cel puțin trei), corecte din punct de vedere științific, pentru a-ți susține opinia referitoare la tema propusă;	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
explică relații de cauză-efect (cel puțin două);	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
integrează critic informațiile din sursele propuse;	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
expune ideile în baza unui plan logic care să includă introducere, cuprins, concluzie;	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
utilizează corect limbajul istoric.	L 0 1 2	L 0 1 2

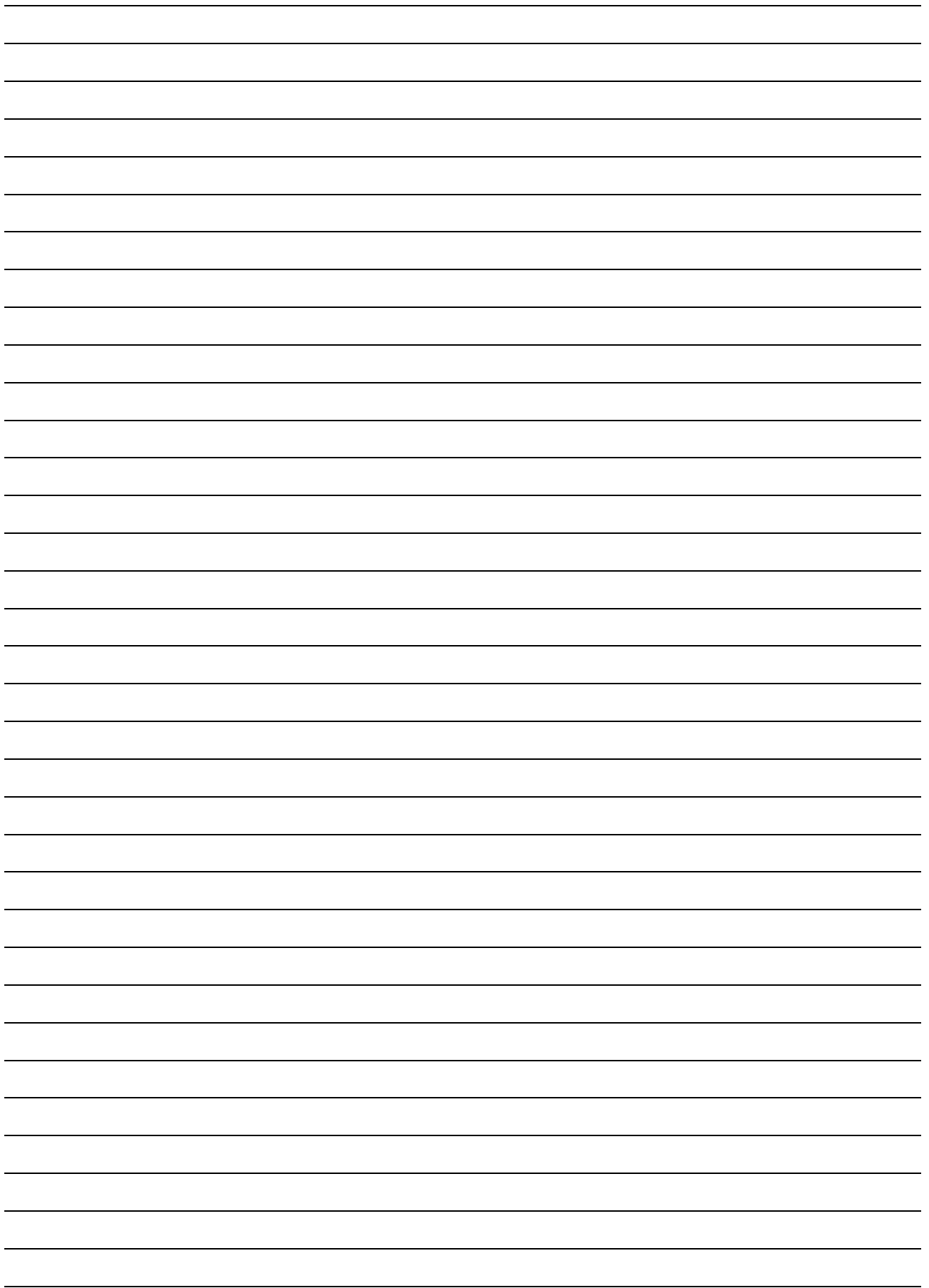

SUBIECTUL al V-lea (11 puncte)

Studiază harta și realizează sarcinile propuse.

”Acordul de partajare, octombrie 1944”

Nr.	Item	Scor	
1	<p>Numește o problemă abordată în cadrul Conferințelor coaliției antifasciste în anii celui de-al Doilea Război Mondial. Argumentează cu trimitere la hartă și la cunoștințele obținute anterior.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
2	<p>Utilizează harta pentru a determina regimul politic postbelic instaurat în statele:</p> <p><i>România:</i> _____</p> <hr/> <hr/> <p><i>Grecia:</i> _____</p> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
3	<p>Formulează o concluzie despre destinul istoric al statelor din Europa de Sud - Est. Argumentează răspunsul.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3